

OBSAH

Úvod.....	7
1 Hlavné časti a základné údaje o vozidle.....	8
1.1 Automobily.....	9
1.2 Súradnicový systém.....	10
1.3 Rozmery vozidla.....	10
1.4 Hmotnosti vozidiel	14
1.5 Rýchlosti vozidiel.....	15
1.6 Poloha ťažiska	15
1.7 Označenie vozidiel VIN	16
1.8 Údaje charakterizujúce prácu vozidiel	16
2 Konceptie pohonov	20
2.1 Prenos s mechanickým torzným hriadeľom (jednohriadeľový).....	25
2.2 Prenos s hydraulickým torzným hriadeľom (hydrostatickým).....	29
3 Spojky motorových vozidiel.....	32
3.1 Druhy spojok a ovládacie mechanizmy.....	36
3.2 Trecie spojky	38
3.3 Kvapalinové spojky	42
3.4 Lamelové spojky	45
3.5 Elektromagnetické spojky	46
3.5.1 Elektromagnetické lamelové spojky	46
3.5.2 Elektromagnetická prášková spojka.....	47
3.5.3 Elektromagnetická indukčná spojka.....	48
3.6 Voľnobežné spojky.....	48
3.6.1 Voľnobežky s nesústrednou dráhou	50
3.6.2 Voľnobežky so sústrednou dráhou	51
3.7 Odstredivé spojky.....	52
3.8 Spojky s deleným zotrvačníkom	53
4 Prevodovky vozidiel.....	55

4.1	Základné rozdelenie prevodoviek.....	
4.2	Hriadeľové stupňové prevodovky	57
4.2.1	Zubová spojka	58
4.2.2	Zubová spojka synchronizovaná	60
4.2.3	Dvojhriadeľová prevodovka.....	64
4.2.4	Trojhriadeľová prevodovka.....	64
4.2.5	Viachriadeľová prevodovka	65
4.2.6	Mechanizmy pre ovládanie prevodoviek	66
4.2.6.1	Zaisťovacie zariadenie	66
4.2.6.2	Radiace ústrojenstvo	67
4.3	Stanovenie rozsahu prevodových stupňov	69
4.4	Voľba a odstupňovanie prevodových stupňov	72
4.4.1	Voľba prevodových stupňov geometrickým radom.....	74
4.4.2	Voľba prevodových stupňov aritmetickým radom.....	75
5	Rozvodovky a diferenciály vozidiel	77
5.1	Rozvodovky vozidiel.....	77
5.1.1	Stály prevod rozvodovky.....	77
5.1.2	Jednoduchý stály prevod rozvodovky	78
5.1.3	Jednoduchý dvojstranný stály prevod rozvodovky	79
5.1.4	Dvojnásobný stály prevod rozvodovky	80
5.1.5	Dvojstupňový stály prevod rozvodovky.....	81
5.2	Diferenciály	82
5.2.1	Kuželový diferenciál.....	83
5.2.2	Čelný diferenciál	84
5.2.3	Diferenciál s trecími spojkami	85
5.2.4	Závitkový diferenciál	86
5.2.5	Valčekové diferenciály.....	87

5.2.6	Diferenciály s hydraulickým odporom.....	
5.2.7	Aktívne diferenciály.....	89
5.2.8	Kinematické pomery diferenciálu.....	91
5.2.9	Momentové pomery diferenciálu.....	93
5.2.10	Účinnosť diferenciálu.....	95
6	Nápravy vozidiel.....	98
6.1	Nápravy osobných vozidiel.....	98
6.1.1	Tuhá náprava.....	98
6.1.2	Polotuhá náprava.....	99
6.1.3	Nezávislé nápravy.....	100
6.2	Nápravy nákladných vozidiel.....	104
6.2.1	Pevná mostová náprava s kolesovými redukciami.....	104
6.2.2	Pevná mostová náprava bez kolesových redukcí.....	104
6.2.3	Predná výkyvná polonáprava.....	105
7	Pruženie vozidiel.....	106
7.1	Pružiny.....	108
7.2	Tlmiče.....	109
7.3	Stabilizátory.....	113
7.4	Moderné systémy pruženia.....	114
7.4.1	Hydropneumatické pruženie.....	114
7.4.2	Systém Hydractive.....	115
7.4.3	Systém aktívneho pruženia Bose suspension.....	116
7.4.4	Systém aktívneho pruženia Active Body Control.....	117
8	Brzdové systavy vozidiel.....	118
8.1	Usporiadanie a požiadavky na brzdovú sústavu.....	120
8.2	Brzdové mechanizmy vozidiel.....	122
8.2.1	Bubnové brzdy.....	123

8.2.2	Kotúčové brzdy	126
8.2.3	Trecie materiály bŕzd.....	126
8.2.4	Ovládacia sústava bŕzd osobných automobilov	127
8.2.5	Ovládacia sústava bŕzd nákladných automobilov	129
8.2.6	Elektronicky riadené brzdivé systémy.....	130
8.2.7	Odfahčovacie brzdy	132
9	Riadenie vozidiel	134
9.1	Odklon kola.....	137
9.2	Príklon osi riadenia.....	138
9.3	Záklon osi riadenia	138
9.4	Uhol zbiehavosti.....	139
9.5	Riadiace mechanizmy.....	140
9.6	Prevodky riadenia.....	141
9.7	Riadiaci mechanizmus s posilňovačom.....	142
10	Kolesá a pásy vozidiel	145
10.1	Kolesá.....	145
10.1.1	Disky	146
10.1.2	Ráfiky	146
10.1.3	Pneumatiky.....	147
10.2	Pásy.....	150
11	Rámy vozidiel.....	152
12	Prvky pasívnej a aktívnej bezpečnosti.....	156
12.1	Pasívna bezpečnosť	156
12.2	Aktívna bezpečnosť	158
	Literatúra	162